

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 19/21
Λουξεμβούργο, 24 Φεβρουαρίου 2021

Απόφαση στην υπόθεση C-95/19
Agenzia delle Dogane κατά Silcompra SpA

Όταν προϊόν το οποίο υπόκειται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, όπως η αιθυλική αλκοόλη, εξάγεται αντικανονικά στο εσωτερικό της Ένωσης, οι αποφάσεις των αρχών των οικείων κρατών μελών δεν επιτρέπεται να έχουν ως αποτέλεσμα τη διπλή είσπραξη των αντίστοιχων φόρων

Το κράτος μέλος «εξαγωγής», εφόσον έχει ήδη προχωρήσει στην είσπραξη των ειδικών φόρων κατανάλωσης στηριζόμενο στην αντικανονική έξοδο του προϊόντος από το καθεστώς αναστολής της επιβολής φόρων, μπορεί να απορρίψει την αίτηση είσπραξης την οποία υποβάλλει το κράτος μέλος «εισαγωγής»

Κατά τα έτη 1995 και 1996, η Silcompra SpA, εταιρία παραγωγής αιθυλικής αλκοόλης με έδρα την Ιταλία, πωλούσε προϊόντα της, υπό καθεστώς αναστολής της επιβολής ειδικών φόρων κατανάλωσης¹, με προορισμό την Ελλάδα.

Το 2000, κατόπιν διενέργειας ελέγχου, διαπιστώθηκε ότι οι ελληνικές τελωνειακές αρχές δεν έλαβαν ποτέ τα συνοδευτικά διοικητικά έγγραφα (στο εξής: ΣΔΕ) των παρτίδων αλκοόλης που απέστειλε η Silcompra και ότι οι σφραγίδες του τελωνείου οι οποίες είχαν τεθεί επί των ΣΔΕ που βρέθηκαν στην κατοχή της Silcompra ήταν πλαστές. Κατά συνέπεια, η Agenzia delle Dogane (ιταλική τελωνειακή αρχή) (στο εξής: Τελωνειακή Υπηρεσία) εξέδωσε τρεις ειδοποιήσεις καταβολής οφειλών για την είσπραξη των μη καταβληθέντων ειδικών φόρων κατανάλωσης.

Το 2004, η Τελωνειακή Υπηρεσία ενημερώθηκε από τις ελληνικές τελωνειακές αρχές ότι οι παραδόσεις προϊόντων που είχαν αποσταλεί από τη Silcompra προς μια ελληνική επιχείρηση έπρεπε να θεωρηθούν αντικανονικές. Ως εκ τούτου, εκδόθηκε μία καταλογιστική πράξη η οποία κάλυπτε τις ιταλικές φορολογικές απαιτήσεις και μια πρόσθετη πράξη καταλογισμού. Η διαδικασία που κινήθηκε κατά της εν λόγω καταλογιστικής πράξεως κατέληξε, το 2017, στη σύναψη συμφωνίας συμβιβασμού μεταξύ της Τελωνειακής Υπηρεσίας και της Silcompra.

Το 2005, οι ελληνικές τελωνειακές αρχές εξέδωσαν, ως προς τις ίδιες πράξεις εξαγωγής στο εσωτερικό της Ένωσης, ατομικές ειδοποιήσεις καταβολής οφειλών από ειδικούς φόρους κατανάλωσης, λόγω της παράνομης θέσης σε ανάλωση, στην ελληνική επικράτεια, της αιθυλικής αλκοόλης την οποία είχε αποστείλει η Silcompra. Επιπλέον, η ελληνική Φορολογική Διοίκηση υπέβαλε στην Τελωνειακή Υπηρεσία αίτηση συνδρομής για την είσπραξη των απαιτήσεων από τους επίμαχους ειδικούς φόρους κατανάλωσης. Η Τελωνειακή Υπηρεσία, ως αρμόδια αρχή στην οποία υποβλήθηκε η αίτηση συνδρομής, κοινοποίησε στη Silcompra δύο ειδοποιήσεις καταβολής για την εξόφληση οφειλών στο πλαίσιο φιλικής διευθέτησης.

Η έφεση που άσκησε η Silcompra, κατόπιν της απορρίψεως της προσφυγής της κατά των ειδοποιήσεων καταβολής, έγινε δεκτή από το Commissione tributaria regionale del Lazio (δευτεροβάθμιο φορολογικό δικαστήριο Λατίου). Το Corte suprema di cassazione (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, Ιταλία), ενώπιον του οποίου ασκήθηκε αναίρεση, αποφάσισε να υποβάλει στο Δικαστήριο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως.

¹ Βάσει του φορολογικού καθεστώτος αναστολής, οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης στους οποίους υπόκεινται τα προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του καθεστώτος αυτού δεν έχουν καταστεί ακόμη απαιτητοί, παρότι έχει επέλθει το γενεσιουργό γεγονός του φόρου. Επομένως, δυνάμει του ως άνω καθεστώτος, ο ειδικός φόρος κατανάλωσης καθίσταται απαιτητός ευθύς μόλις πληρωθεί κάποια από τις ειδικά προβλεπόμενες προϋποθέσεις του απαιτητού.

Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι, στο πλαίσιο μέσου έννομης προστασίας προς αμφισβήτηση των μέτρων εκτελέσεως που έχουν ληφθεί στο κράτος μέλος όπου έχει την έδρα της η αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση συνδρομής, το αρμόδιο όργανο του συγκεκριμένου κράτους μέλους μπορεί να απορρίψει αίτηση είσπραξης ειδικών φόρων κατανάλωσης υποβληθείσα από τις αρμόδιες αρχές άλλου κράτους μέλους, όσον αφορά προϊόντα που εξήλθαν αντικανονικώς από καθεστώς αναστολής, υπό την προϋπόθεση ότι η αίτηση συνδρομής στηρίζεται σε πραγματικά περιστατικά που αφορούν τις ίδιες πράξεις εξαγωγής για τις οποίες έχει ήδη κινηθεί διαδικασία είσπραξης των ειδικών φόρων κατανάλωσης στο κράτος μέλος όπου έχει την έδρα της η αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση συνδρομής².

Σκεπτικό του Δικαστηρίου

Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η παράνομη εμπορία, στην ελληνική επικράτεια, της αιθυλικής αλκοόλης την οποία είχε αποστείλει η Silcompra είναι δυνατόν να κριθεί ότι συνιστά, **αφενός, παράβαση ή παρατυπία σχετική με τα επίδικα προϊόντα και, αφετέρου, συνέπεια παράβασης ή παρατυπίας που διαπράχθηκε σε προγενέστερο χρόνο στην Ιταλία**. Ανάλογα με την κρίση αυτή, μπορούν να νοηθούν δύο ενδεχόμενα.

Το πρώτο ενδεχόμενο αφορά την περίπτωση περισσότερων παραβάσεων ή παρατυπιών που έχουν διαπραχθεί σε περισσότερα κράτη μέλη και, σε μια τέτοια περίπτωση, δύο ή και περισσότερα κράτη μέλη θεωρούν εαυτά αρμόδια για την είσπραξη των ειδικών φόρων κατανάλωσης. Ειδικότερα, όταν πραγματοποιήθηκε σε ένα κράτος μέλος αντικανονική έξοδος από καθεστώς αναστολής, η οποία είχε ως συνέπεια την πραγματική θέση των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων σε ανάλωση εντός άλλου κράτους μέλους, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι το τελευταίο έχει επίσης δικαίωμα να εισπράξει τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης όσον αφορά τις ίδιες πράξεις εξαγωγής. Τούτο διότι θέση σε ανάλωση χωρεί μόνον άπαξ. Συνεπώς, μολοντί είναι δυνατόν να διαπραχθούν περισσότερες διαδοχικές παραβάσεις ή παρατυπίες σε περισσότερα κράτη μέλη, μόνον η παράβαση ή η παρατυπία η οποία είχε ως συνέπεια την έξοδο των υπό κυκλοφορία προϊόντων από το καθεστώς αναστολής της επιβολής των ειδικών φόρων κατανάλωσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς της είσπραξης των εν λόγω φόρων, στον βαθμό που τα σχετικά προϊόντα τέθηκαν σε ανάλωση λόγω αυτής της παράβασης ή παρατυπίας³.

Το δεύτερο ενδεχόμενο αφορά την περίπτωση όπου οι αρχές ενός κράτους μέλους στηρίχθηκαν σε κάποιο εκ των τεκμηρίων για τον προσδιορισμό του τόπου στον οποίο διαπράχθηκε η παράβαση ή η παρατυπία⁴ και οι αρχές άλλου κράτους μέλους διαπιστώνουν ότι η παράβαση ή η παρατυπία διαπράχθηκε στην πραγματικότητα εκεί⁵. Σε μια τέτοια περίπτωση, εφαρμόζεται ο διορθωτικός μηχανισμός ο οποίος παρέχει στο τελευταίο αυτό κράτος τη δυνατότητα να προβεί στην είσπραξη του ειδικού φόρου κατανάλωσης εντός τριετίας από την ημερομηνία κατάρτισης των ΣΔΕ⁶. Εφόσον παρέλθει η συγκεκριμένη προθεσμία, μόνον το κράτος μέλος που στηρίχθηκε σε ένα εκ των προαναφερθέντων τεκμηρίων μπορεί νομίμως να προχωρήσει στην είσπραξη του ειδικού φόρου κατανάλωσης.

Όσον αφορά τους κανόνες που διέπουν την αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη απαιτήσεων από ειδικούς φόρους κατανάλωσης, το Δικαστήριο υπογραμμίζει καταρχάς ότι υπάρχει κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ, αφενός, των αρχών του κράτους μέλους της αιτούσας αρχής, οι οποίες εφαρμόζουν το εθνικό τους δίκαιο ως προς την απαίτηση και τον τίτλο που επιτρέπει την είσπραξή

² Άρθρο 6, παράγραφος 2, και άρθρο 20 της οδηγίας 92/12/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Φεβρουαρίου 1992, σχετικά με το γενικό καθεστώς, την κατοχή, την κυκλοφορία και τους ελέγχους των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης (ΕΕ 1992, L 76, σ. 1).

³ Άρθρα 6 και 20 της οδηγίας 92/12.

⁴ Άρθρο 20, παράγραφοι 2 και 3, της οδηγίας 92/12.

⁵ Βάσει του άρθρου 20, παράγραφοι 2 και 3, της οδηγίας 92/12, τα τεκμήρια μπορούν να εφαρμοστούν σε δύο περιπτώσεις: πρώτον, όταν είναι αδύνατο να αποδειχθεί σε ποιον τόπο διαπράχθηκε η παράβαση ή η παρατυπία και, δεύτερον, όταν τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα δεν φθάνουν στον προορισμό τους και είναι αδύνατο να αποδειχθεί σε ποιον τόπο διαπράχθηκε η παράβαση ή η παρατυπία.

⁶ Άρθρο 18, παράγραφος 1, και άρθρο 19, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/12.

της, και, αφετέρου, των αρχών του κράτους μέλους όπου έχει την έδρα της η αρχή που λαμβάνει την αίτηση, οι οποίες εφαρμόζουν το εθνικό τους δίκαιο ως προς τα μέτρα εκτελέσεως⁷. Λόγω της κατανομής αυτής, η οποία αποτελεί επίσης έκφραση της **αρχής της αμοιβαίας εμπιστοσύνης**, ο τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεση της είσπραξης αναγνωρίζεται αμέσως και αντιμετωπίζεται αυτομάτως ως τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεση απαίτησης του κράτους μέλους όπου έχει την έδρα της η αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση συνδρομής. Επομένως, οι αρχές του τελευταίου αυτού κράτους μέλους **δεν μπορούν να αμφισβητήσουν την εκτίμηση των αρχών του αιτούντος κράτους μέλους σχετικά με τον τόπο στον οποίο διαπράχθηκε η παράβαση ή η παρατυπία, δεδομένου ότι πρόκειται για εκτίμηση που άπτεται της αποκλειστικής αρμοδιότητας του αιτούντος κράτους μέλους**. Εν συνεχεία, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ο τίτλος που επιτρέπει την είσπραξη δεν είναι δυνατόν να εκτελεστεί στο κράτος μέλος όπου έχει την έδρα της η αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση συνδρομής, αν η εκτέλεση αυτή συνεπάγεται διπλή είσπραξη των ειδικών φόρων κατανάλωσης που βαρύνουν τις ίδιες πράξεις σε σχέση με τα ίδια προϊόντα. Κατά συνέπεια, είναι απαραίτητο να επιτρέπεται στην αρμόδια αρχή του ίδιου κράτους μέλους να απορρίψει την εκτέλεση τέτοιου τίτλου προκειμένου **να αποφευχθεί η συνύπαρξη δύο απρόσβλητων αποφάσεων σχετικών με τη φορολόγηση των ίδιων υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων, μίας στηριζόμενης στην αντικανονική έξοδό τους από το καθεστώς αναστολής και μίας άλλης στηριζόμενης στη μεταγενέστερη θέση τους σε ανάλωση**. Τέλος, το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η ως άνω ερμηνεία δεν τίθεται εν αμφιβόλω από τη νομολογία του σύμφωνα με την οποία ο νομοθέτης της Ένωσης δεν ανήγαγε την αποφυγή της διπλής φορολογίας σε απόλυτη αρχή⁸, δεδομένου ότι η κρίση του εκείνη εντάσσεται σε ιδιαίτερο πραγματικό πλαίσιο που αφορούσε περίπτωση παράνομης εξόδου από το καθεστώς αναστολής, λόγω κλοπής προϊόντων επί των οποίων είχαν τεθεί, στο «κράτος μέλος προέλευσης», φορολογικά επισημάτια που είχαν εγγενή αξία η οποία τα διέκρινε από μια απλή απόδειξη προς βεβαίωση της καταβολής χρηματικού ποσού στις φορολογικές αρχές του κράτους μέλους που τα είχε χορηγήσει.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ : Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582.

⁷ Άρθρο 12, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας 76/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 1976, για την αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με ορισμένες εισφορές, δασμούς, φόρους και άλλα μέτρα (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/002, σ. 126).

⁸ Απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Δεκεμβρίου 2007, BATIG, [C-374/06](#).